

Zolder

Vijf jaar geleden kreeg ik schokkend nieuws: er woekerde een tumor in mijn hoofd. Het formaat van een mandarijn, niet te missen op de MRI. Wit en groot en ongewenst stond hij erop. De neuroloog had schrikogen en wenste mij het allerbeste. Het leven sidderde van schok en ontzetting. Wat ging er gebeuren? Welke toekomst was er nog? Ging ik mijn vader achterna, die 50 jaar eerder was overleden aan zo'n tumor in zijn hoofd? Iedereen gaat dood maar dit is wel vroeg. Chaos.

De paniek duurde korter dan ik had verwacht. Na een paar dagen kwam er kalmte. Verzet en verwijt maakten plaats voor berusting. Die berusting heeft twee aspecten. Aan één kant is het wel makkelijk om niets meer te hoeven en geen verantwoordelijkheid meer te hebben, mijn leven lag in handen van chirurgen en van het lot. Maar je kunt ook zeggen dat ik me schikte in het onvermijdelijke, en dan is het opeens mooi en wijs. Mijn berusting had het allebei, zowel het passieve gevoel dat niets meer hoefde, als het actieve, waar dingen uit voortkomen die er nog niet waren. Zoals het idee dat terugkijken op mijn leven zoiets is als de zolder opruimen. Dan kom ik van alles tegen waaraan ik tijden niet meer had gedacht, met dikke lagen stof erop. Dingen waaraan ik ooit werkte met hart en ziel, maar die vaak niet af kwamen of die ik vergat. Het maakt niet uit wat je tot stand brengt of presteert, het doet ertoe hoe veel overgave er was in het proberen. Leven is dingen willen, dingen doen, ook al leidt het nergens toe en resulteert er uiteindelijk niks blijvends. De passie en het enthousiasme, die vervullen me met mildheid, niet mijn prestaties en wat ik tot stand wist te brengen.

Ook voor de mensen die op mijn pad kwamen was ik milder, we zitten in hetzelfde schuitje en we rommelen wat

aan. Ik realiseerde me dat ik ze nodig had, ik was meer aan ze gelijk dan ik ooit wist.

Een jaar later had ik een operatie gehad en op het revalidatiecentrum had ik alles zo goed mogelijk opnieuw geleerd: kijken, lopen, praten, slikken, alle basisdingen. Mijn tumor bleek *goedaardig*, maar wel dodelijk. Alleen niet direct. Dokters geven nooit verwachtingen, ze zijn bang de controle te verliezen als de patiënt er te veel geloof aan hecht. Dus ik plukte mijn informatie van het internet: gemiddeld komt mijn tumor terug na vijftig maanden.

En daar begon het volgende deel van mijn reis, met de vraag hoe ik kwaliteit geef aan de tijd die ik nog heb. Het is maar kort, hoe haal ik eruit wat er in zit? Ik slingerde heen en weer tussen verzet (dat put uit), paniek (dat werkt verlamdend) en ontkenning (de leugen). Ik wist dat ik een middenweg moest bewandelen. Niet mezelf laten overstelpen door het gevoel dat straks alles voorbij is. Ook niet doen of er niks aan de hand is, alsof het leven eindeloos duurt. Daar ergens tussenin balanceren, aanvaarden hoe het is en daarvan bewust blijven.

Ik besef dat er niks bijzonders met me aan de hand is. Iedereen wordt uiteindelijk ziek en gaat dood. En iedereen heeft dus de vraag *wat* kwaliteit is en *hoe* je die in je leven stopt, zodat je de tijd die je hebt zo goed mogelijk kunt benutten. Allerlei mensen heb ik dat voorgelegd, wat soms tot leuke en intieme gesprekken leidde. Maar uiteindelijk laat die vraag me steeds meer met rust. Ook hier geldt het zolderprincipe: waar het om gaat is de bezieling van het zoeken, niet het vinden van een antwoord.